

## НМАПО імені П.Л. Шупика — 95 років!

У жовтні 2013 р. виповнилося 95 років із дня заснування Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика (1918–2013 рр.). За роки свого існування академія пройшла славний історичний шлях і нині відома в Україні та ближньому і далекому зарубіжжі як провідний навчально-методичний, науковий і культурний центр, найпотужніший у вітчизняній вищій медичній школі післядипломної освіти.

Історія розвитку Національної медичної академії післядипломної освіти (НМАПО) імені П.Л. Шупика розпочалася з 1918 р., коли було створено Клінічний інститут удосконалення лікарів. Першим головою правління навчального закладу став професор М.А. Левитський (1918–1922 рр.).

У 1931 р. було прийнято новий статут інституту. Завершенням докорінної реорганізації вищої медичної школи України ознаменувалися 1930-ті рр. До початку Великої вітчизняної війни інститут нараховував 24 кафедри.

Вдруге інститут «народився» 18 листопада 1943 р. — через два тижні після звільнення Києва від фашистських загарбників.

Перші директори інституту повоєнного часу — Я.А. Охріменко (1943–1944 рр.), В.П. Комісаренко (1944 р.), І.І. Кальченко (1945–1957 рр.) — винесли на своїх плечах усі труднощі періоду розбудови.

Наприкінці 1950-х рр. директором (ректором) інституту було призначено професора М.Н. Умовіста, який обіймав цю посаду протягом 25 років (1959–1984 рр.). Цей період позначився важливими подіями в житті інституту. Він став одним із найбільших у колишньому СРСР і найпотужнішим серед подібних навчальних закладів України.

У період 1985–2002 рр. інститут очолював заслужений діяч науки і техніки України професор В.М. Гірін. За цей час значно розширено та поліпшено матеріально-технічну базу закладу, побудовано новий теоретичний корпус, гуртожиток, відкрито нові кафедри, обладнані новою сучасною апаратурою та приладами. У 1965–1991 рр. інститут було підпорядковано Міністерству охорони здоров'я (МОЗ) СРСР.

Новий період у діяльності закладу розпочався в жовтні 1991 р. після його повернення до МОЗ незалежної України, що спричинило якісні зміни його статусу. За нових умов, які збіглися з початком проведення реформи медичної освіти в Україні, інститут посів пріоритетне місце в галузі післядипломної підготовки і став навчально-медичним центром МОЗ України.

Якісних змін інститут набув у п'яту річницю незалежності нашої держави після видання Кабінетом Міністрів України постанови «Про створення Київської медичної академії післядипломної освіти» від 13 травня 1996 р., згідно з якою на його базі створено навчальний заклад нового типу і вищого (IV) рівня акредитації.

1998 р. ознаменувався присвоєнням академії, згідно з постановою Кабінету



Міністрів України від 20 квітня 1998 р., імені П.Л. Шупика, який двічі (1952–1954 та 1956–1969 рр.) обіймав посаду міністра охорони здоров'я України і зробив вагомий внесок у розвиток матеріальної, навчальної та наукової бази академії, протягом 14 років (1965–1979 рр.) завідував кафедрою соціальної медицини й організації охорони здоров'я (нині — кафедра управління охороною здоров'я НМАПО імені П.Л. Шупика).

Указом Президента України В.А. Ющенка від 27 березня 2006 р. № 236/2006 Київській медичній академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика надано статус Національної. Надалі заклад іменується Національною медичною академією післядипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Протягом короткого терміну перебування в новому статусі, який покладає на академію нові обов'язки, проводиться значна робота з удосконалення структури і напрямів діяльності кафедр, господарчої та наукової роботи.

Гордістю академії завжди були її визначні вчені, лікарі й викладачі. У довоєнні роки фундаторами української наукової школи були академіки В.Ф. Василенко, М.Д. Стражеско, В.П. Протопопов, професори Б.М. Маньковський, А.А. Чайка, А.Н. Зюков, М.С. Коломійченко, С.О. Ставракі; в повоєнні — академіки Л.І. Медвідь, Д.М. Калюжний, Д.Ф. Чеботарьов, професори О.З. Лазарев, Є.Л. Скловський, Г.Ф. Писемський, Ф.Г. Яновський, А.Б. Беренштейн, О.І. Арутюв, Д.І. Панченко, О.Р. Киричинський, О.Г. Єлецький, О.С. Коломійченко, Є.Л. Мачерет, Л.В. Тимошенко, А.І. Трещинський.

В останні роки засновниками наукових шкіл в академії були академіки Національної академії медичних наук (НАМН) України Г.В. Книшов, Ю.В. Вороненко, Ю.І. Фе-

щенко, М.Д. Тронько, Л.А. Пиріг, В.М. Коваленко, члени-кореспонденти НАМН України, професори М.М. Сергієнко, М.Є. Поліщук, В.О. Бобров, Н.Г. Горovenko, Ю.П. Вдовиченко, Н.В. Харченко.

З 2002 р. академію очолює відомий організатор охорони здоров'я, вчений, педагог, академік НАМН України, професор Ю.В. Вороненко, який зробив вагомий внесок у розвиток НМАПО імені П.Л. Шупика як провідного закладу післядипломної освіти, сучасного наукового та лікувального центру, у реорганізації післядипломної освіти відповідно до міжнародних стандартів.

Учені НМАПО на всіх етапах становлення і розвитку закладу перебували на передових рубіжах української та світової науки. Наукові розробки вчених академії відомі не тільки в Україні, країнах СНД, але й в далекому зарубіжжі. НМАПО імені П.Л. Шупика — провідний в Україні центр навчально-методичної роботи в галузі післядипломної освіти лікарів і провізорів, якому МОЗ України доручає розробку більшості типових навчальних планів і програм передатестаційних циклів, спеціалізації, інтернатури і комп'ютерних атестаційних програм, які використовують усі медичні установи та факультети післядипломної освіти.

Щорічно в академії розробляють і оновлюють більше 100 навчальних планів і програм циклів тематичного удосконалення, видають більше 60 найменувань навчально-методичної літератури (підручники, навчальні та навчально-методичні посібники, довідники) для використання в навчальному процесі. Щороку в академії проходять близько 1,5 тис. циклів, навчаються 2,5 тис. інтернів і близько 25 тис. лікарів і провізорів.

Спільна робота з органами та закладами практичної охорони здоров'я — давня традиція академії. Досить зазначити, що її співробітники в базових та позабазових лікувальних закладах щорічно надають консультативну допомогу близько 200 тис. хворих, виконують понад 20 тис. складних операцій. Понад 40 провідних вчених — головні спеціалісти МОЗ України, які працюють над удосконаленням якості надання медичної допомоги населенню. Клінічна база становить майже 11 тис. ліжок у сучасних лікувальних закладах і науково-дослідних інститутах Києва.

Сьогодні в академії працюють 2 Герої України, 1 академік Національної академії наук (НАН) України та 6 академіків НАМН України, 5 академіків Академії наук вищої освіти України, 15 членів-кореспондентів НАМН України та 3 члени-кореспонденти НАН України, 33 заслужених діячі науки і техніки України, 32 лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки, 66 заслужених лікарів України, 5 заслужених працівників освіти України, 3 заслужені раціоналізатори та винахідники України, 5 заслужених працівників охорони здоров'я України, 2 заслужені працівники фармації України, 1 заслужений юрист України.

Одна з найважливіших турбот академії — це підготовка наукової зміни. В академії функціонує 11 спеціалізованих вчених рад, з яких 9 — докторських і 2 — кандидатських, за 13 спеціальностями. У них за 5 років захищено 76 докторських і 420 кандидатських дисертацій, у тому числі співробітниками академії — 47 докторських і 218 кандидатських дисертацій. Підготовлено 184 аспіранти, 379 клінічних ординаторів, 60 магістрів. Результати науково-дослідних робіт викладачів академії за останні 5 років відображено в 183 монографіях, 38 підручниках, 218 навчальних посібниках, 76 довідниках, 76 методичних рекомендаціях та інформаційних листах, 476 патентах, про них доповідали на 298 наукових форумах.

За останні 5 років вченими академії отримано більше 360 авторських свідоцтв

на винаходи, окремі з яких запатентовано в США, Італії та інших країнах.

НМАПО імені П.Л. Шупика є засновником 19 професійних періодичних медичних видань.

В умовах суверенітету України в нову стадію вступило міжнародне співробітництво академії, яке здійснюється відділом міжнародних зв'язків та науково-педагогічної роботи з іноземними громадянами, створеним у березні 1993 р. на основі позабюджетного структурного підрозділу. НМАПО імені П.Л. Шупика успішно співпрацює із зарубіжними партнерами.

Щороку понад 70 вчених академії відвідують зарубіжні країни з метою стажування у провідних світових клініках, обміну досвідом та виконання сумісних наукових досліджень, ведення переговорів, участі в конгресах, симпозиумах, виставках.

За роки існування НМАПО імені П.Л. Шупика стала найбільшим і провідним в Україні закладом післядипломної медичної освіти, потужним науковим центром, який налічує 226 докторів наук та 166 професорів, 496 кандидатів наук, 257 доцентів. Академія має у своєму розпорядженні 3 інститути (Інститут стоматології, Український державний інститут репродуктології, Інститут сімейної медицини), 5 факультетів (хірургічний, терапевтичний, педіатричний, медико-профілактичний і фармацевтичний), факультет підвищення кваліфікації викладачів, 80 кафедр, а також Центральну науково-дослідну лабораторію і 5 центрів (Науковий навчально-методичний центр дистанційної освіти, Науково-дослідний центр, Державний навчально-методичний геріатричний центр, Державний навчально-науково-методичний центр паліативної та хоспісної медицини, Стоматологічний практично-навчальний центр).

Колектив академії на всіх етапах її існування робив і робить вагомий внесок до скарбниці української медицини, сприяючи проведенню реформи системи охорони здоров'я і вищої медичної школи в Україні.

## З 95-річним ювілеєм, Академіє!



Шановні колеги, співробітники, вчені, організатори охорони здоров'я! Сьогодні НМАПО імені П.Л. Шупика є провідним медичним науковим і лікувальним центром нашої держави. Ми маємо вагомі досягнення у підготовці висококваліфікованих лікарів, провізорів і кадрів вищої наукової кваліфікації. Вчені академії беруть активну участь у розвитку важливих галузей медичної науки, новітніх технологій діагностики та лікування.

В академії продовжують розвиватися науково-педагогічні та науково-практичні школи вчених і педагогів, які підтримують кращі традиції фундаторів академії.

Але найбільшим надбанням академії завжди були й залишаються її співробітники. Вітаю вас з цією визначною датою і хочу подякувати всім і кожному окремо за плідну працю, побажати доброго здоров'я, щастя і подальших творчих успіхів!

*Ректор НМАПО імені П.Л. Шупика, академік НАМН України, професор Ю.В. Вороненко*



Редакція журналу «Український медичний часопис» приєднується до привітань з нагоди 95-річчя НМАПО імені П.Л. Шупика.

Сьогодні академія входить у когорту найвідоміших вищих медичних закладів України і є провідним навчально-методичним, науковим і культурним центром, найпотужнішим у вищій медичній школі післядипломної освіти в Україні, координатором реформування післядипломної підготовки лікарів і провізорів.

НМАПО імені П.Л. Шупика є ініціатором і організатором упровадження новітніх технологій у навчальній та науковий процес, проведення реорганізації та удосконалення роботи системи охорони здоров'я. Усе це стало можливим завдяки самовідданій праці вчених, педагогів, лікарів. У тому, що має академія сьогодні, є велика заслуга всього колективу навчального закладу.

Зичимо всім працівникам НМАПО імені П.Л. Шупика і особисто Вам, шановний Юрію Васильовичу, міцного здоров'я, натхнення і нових досягнень!

*Від редакційної ради — головний редактор журналу «Український медичний часопис», доктор медичних наук, професор І.С. Зозуля*

